

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Theologiæ Mysticæ, Seu Facilem & practicum modum
Exercitia Spiritualia S.P. Ignatii Loyolæ per octiduum faciendi - item
triduanam recollectionem fructosè instituendi complectens, Et
Sacerdotibus Præcipuè, aut de Sacerdotali Statu suscipiendo
deliberantibus accomodata, Una cum ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1680

Septima Dies.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48834)

Confidera III. Quàm diligentiam hætenus in ijs, vel præcauendis, vel euellendis adhibueris, aut quam deinceps adhibere velis. Colloquium ad SS. V.

Punctum III.

Confidera I. Quæ potissimum media conducant ad dicta zizaniam auertenda; ea videlicet, quæ Christus Matth. 29. indicauit, dum dixit, *Vigilate & orate, ne intretis in tentationem.* Verè enim ex defectu horum mediolorum omnes aut præterque tentationes, malæque inde creata oriuntur, unde Christus in Parabola dixit, inimicum superfeminasse zizaniam, cum dormirent homines.

Confidera II. Quid sit vigilare, nimirum oculos mentis apertos habere ad fraudes dæmonis cognoscendas; item instructum esse armis, quibus repellas inimicum ab agro. quæ arma sunt studium puræ intentionis, imaginatio præsentis Dei, contemptus sui & rerum terrenarum, amor Dei &c. hæc enim remedia sunt ijs vitijs, de quibus in priori puncto mentio facta est, proficendis, & cauendis aptissima, uti consideranti patebit.

Confidera III. Quomodo hæc media hætenus adhibueris, aut certè deinceps adhibere velis. Colloquium ad Christum. Vide Spinolam p. 2. med. 888. fol. 219.

Legatur ex lib. 3. de imit. c. 6. & illa præcipuè verba bene ponderentur: scito, quod antiquus inimicus omnino nititur impedire desiderium tuum in bono, & ab omni devoto exercitio evacuare. Sit tibi in cautelam & perpetuam humilitatem ruina hæc superbiorum de se stultè præsumentium.

Pro septima Die.

MEDITATIO I.

DE BENEFICIO REDEMPTIONIS.

Scopus.

Amor & Imitatio Christi patientis.

Tessera: *Mihi autem absit gloriari, nisi in cruce Domini nostri IESU Christi.* ad Galat. 6.

E e 5

Pun-

Punctum I.

Confidera I. Parabolam de Pastore, quam his verbis Matth. c. 18. describit: *Quid vobis videtur? si fuerint alie centum oves, & erraverit una ex eis, nonne relinquit nonaginta novem in montibus, & vadit quærere eam, quæ erravit? & si contigerit, ut inveniat eam; Amen dico vobis, quia gaudet super eam magis, quàm super nonaginta novem, quæ non erraverunt.* Confidera, inquam, quanta charitas fuerit istius Pastoris erga hanc ovem, siue voluntas ipsa quærendi, siue modus & labor in quærendo adhibenda siue gaudium post inventionem conceptum attendatur.

Confidera II. Quantò major fuerit charitas Christi erga te, utpote qui tot labores suscepit, tot contemptus sustinuit, tot dolores exantlavit, & ipsam denique tam acerbam, & ignominiosam mortem cum summa patientia & charitate toleravit, & ita quidem, ut non minùs pro te solo, quam pro omnibus hominibus simul passionis suæ merita obtulerit.

Confidera III. An non cum S. Augustino iustissimè extorremare possis: *Domine, qui tibi non servit, quia a te creatus est, infernum meruit; sed qui non servit tibi, quia redemptus est, meretur, ut novus pro ipso infernus fiat.* Colloquium ad SS. Patronos.

Punctum II.

Confidera I. Cùm amor perfectiùs rependi non possit, quàm per amorem, quantopere conari debeas, ut, sicut Christus summè amorem suum erga te per passionem ostendit, tu quoque vicissim amorem tuum perfectissimè declares.

Confidera II. Quà potissimùm in re amorem tuum declarare possis, & debeas, videlicet, ut tu quoque vicissim pro te animam ponas, & cruci saltem spiritali te affigas; ut enim ipse Christus Joan. 15. dixit: *Majorem charitatem nemo habet, quàm ut animam suam ponat quis pro amico suo;* hinc S. Joannes 1. c. 4. in hoc, ait, apparuit charitas DEI in nobis, quoniam ille pro nobis animam suam posuit, & nos debemus pro fratribus animas ponere; quantò magis pro ipso Christo.

Confidera III. Quàm libenter hanc mortem suscipere pro Christo debeas, maxime si quoties hanc, & longè gravatiora

his promeritus, perpendas; an non enim feres contra te ipsum sententiam, & dices: *Reus est mortis: crucifigatur?* an non exclamabis cum Latrone Luc. 23. *Nos quidem iuste, nam ligna factu recipimus, iste vero nihil mali gessit.* Colloquar ad B. V. illud cum affectu pronuntiando: *Eja Mater sum amoris, me sentire sum doloris, fac, ut tecum lugeam.* Item: *Sancta Mater istud agas, crucifixi fige plagas, cordi meo valide, tui Nati vulnerati tam dignati pro me pati, panem mecum divide.*

Punctum III.

Considera I. Quid sit spiritualiter mori, & crucifigi cum Christo, nimirum 1. Ut omni affectu inordinato erga creaturas exutus per tres clavos, paupertatis, castitatis, obedientie cruci, id est, mandatorum & Regularum aut constitutionum tuarum observationi te affigas; nam, ut S. Maximus ait; tota vita Christiani (utique etiam Religiosi aut Sacerdotis) si secundum Evangelium vivat, crux est, atque Martyrium. 2. Ut omnem inopiam, contemptum & dolorem (qui ut P. Balthasar dicere solebat, erant tres comites Crucifixi Christi) magna cum patientia & alacritate sustineas. 3. Ut perinde ut crucifixus aliquis aut mortuus homo, totum te aliorum arbitrio & directioni committas, hoc enim est, obedientem esse usque ad mortem crucis.

Considera II. Quam meritoria & honorifica tibi apud DEVM & homines mors hæc sit futura; si enim Abraham tantopere placuit DEO, tantumque apud ipsum meruit, quia Filium suum voluit sacrificare, quanto plus tu mereberis, & placebis, si te ipsum, quem magis, quam ullus Pater Filium suum diligit, amare debes, DEO per spiritualem crucifixionem sacrificabis? an non pretiosa erit hæc mors in conspectu DEI? an non cum Christo nomen super omne nomen accipies? an non tanquam granum emortuum afferes multum fructum in salute proximi? an non mors hæc finis erit omnium malorum, atque adeo tu deinceps audacter dices cum S. Paulo ad Galat. 6. *De cetero nemo mihi molestus sit, ego enim signatus Domini mei IESU in corpore meo porto.*

Considera III. Quam libenter & promptè ob hos fructus te ipsum crucifigere debeas & velis. Colloquium ad Christum

stum dicendo cum S. Bernardo: *Sequar te, quocunque ieris, mihi tolli non poteris, cum meum cor abstuleris, IESU lau nostri generis.* Vide Spinolam p. 2 Med. 162. fol. 417.

Legatur ex lib. 2. de imit. c. 11. & illa præcipue verba bene ponderentur: Habet JESVS nunc multos amatores regni cælestis; sed paucos bajulatores suæ crucis. Unum tibi lam-
mè necessarium est, ut omnibus relictis te relinquant, & à te totaliter exeas.

Pro septima Die.

MEDITATIO II.

DE FRUCTIBVS EX PASSIONIS DOMINICÆ CONSIDERATIONE REFERENDIS.

Scopus.

Item, qui in titulo.

Punctum I.

Confidera I. Parabolam de Patrefamilias, quam in hoc modum S. Matthæus c. 21. commemorat: *Erat Patrefamilias, qui plantauit Vineam, & sepem circumdedit ei, & fudit in ea torcular, & adificauit turrim, & locauit eas agricolis, & peregrè profectus est. Cum autem tempus fructuum appropinquasset, misit seruos suos ad Agricolas, ut acciperent fructus ejus. Et Agricola apprehensis seruis, quos alium ceciderunt, alium occiderunt, alium vero lapidarunt. Iterum misit alios seruos plures prioribus, & fecerunt illis similiter. Novissimè autem misit ad eos Filium suum, dicens: Verebuntur Filium meum. Agricola autem exultans, dicens: Hic est hares, Senite occidite eum, & habebimus hereditatem ejus. Et apprehensum eum eiecerunt extra Vineam, & occiderunt. Cum ergo uenerit Dominus Vineæ, quid faciet Agricolis illis: ajunt illi: Malos malè perdet; & Vineam suam locabit alii Agricolis, qui reddant ei fructum temporibus suis. Confidera, inquam, quanta fuerit ingratitude horum Agricolarum, & quantò grauior futura fuisset, si idem Filius Patrisfamilias semel iterumque Patri pro eorum delictis satisfacisset, omnemque eorum pœnam in se transtulisset.*

Confidera II. Quanta hæcenus fuerit tua Ingratitudo, qui vineam tam nobilem non modò neglexifti, nec tantùm feruos DEI, id eft, Superiores, & Patres Spirituales, qui fructus à te DEI nomine exigebant, contempifti, fed ipfum etiam DEI Filium tam gravibus, totièfque repetitis peccatorum vulneribus aut fauciãfti, aut omnino interemifti.

Confidera III. Quanta fit bonitas DEI, qui non modò te pro meritis hæcenus non punivit, fed ultrò ad veniam invitat, vineamque etiam deinceps adhuc relinquere ftatuit, ut vel nunc tandem optatos fructus à te recipiat. Vide ergo, quomodo tantæ & Patris & Filij charitati respondeas. Colloquium ad SS. Patronos.

Punctum II.

Confidera I. Quinam fint illi fructus, quos Chriftus à te Patris fui æterni, imò & suo nomine exigat, nimirum fequentes. Primus eft, gratitudo pro collata vinea, id eft, pro vocatione Religiofa aut Sacerdotali, & pro beneficio Redemptio- nis, per quam tibi dicta Vocatio à Chrifto obtenta eft. Secundus eft, dolor de præterita ingratitude, negligentiffq; in vinea excolenda commiffis, nec non de fumma injuria, quam & Chrifto, & Patri ejus per peccata tam gravia, quibus paffionis caufa extiteras, intulifti. Tertius, fiducia, tum de bonitate DEI, tum de meritis Chrifti concepta. Quartus, Amor intentus erga tantos benefactores, quo nihil aliud defideres, aut agas alio fine, quàm ut ipsis placeas, mutuùmque erga illos amorem demonftres. Quintus, Patientia generofa, quã & DEI, & Chrifti amore nihil laborum, aut miferiarum refugias, fed omnia fimilia fingulari cum alacritate fufcipias, & fuflineas.

Confidera II. Quàm pretiofi fint hi fructus, & quàm accepti tam Patri æterno, quàm ipfi Chrifto; quàm item tibi & proximo falutares fint futuri.

Confidera III. Quomodo deinceps hos fructus diligentiff ex vinea tua perfolvere, atque adeò præteritas negligentias compenfare velis. Colloquium ad B. V.

Punctum III.

Confidera I. Quo medio deinceps uti velis ad dictos fructus

ctus producendos, scilicet frequenti, imò assidua passio-
Christi memoriâ & meditatione; nam, ut S. Augustinus c.
119. in Joannem dixit, *Cruce Christi non tantum est sedula
morientis, sed etiam Cathedra docentis, in qua virtutes ho-
mines non tam verbis, quam ipso opere, atque adeo efficacissi-
me docentur.*

Considera II. Quàm multis hoc remedium singulariter
profuerit ad dictos fructus obtinendos, ut merito non tan-
tum S. Augustinus dixerit, se in omnibus adversitatibus non
invenisse tam efficax medium, quàm vulnera & passiones
Salvatoris, sed verè etiam alij dicere possint, se nullum tam
salutare medium ad virtutes plantandas, & perfectionis ho-
dium promovendum fuisse expertos, quàm ejusdem passionis
frequentem considerationem. Hinc S. Mariæ Magdalene
conversionem auspiciantem cruce ab Angelo in spelunca eo as-
tificio posita est, ut, quocumque se verteret, vivum ex mys-
terij passionis illi obijceretur. Sed & S. Franciscus Xavierus
falsus est, se ad omnem sanctitatem præcipuè crebrâ vix
mortisque Domini nostri meditatione accendi, ex qua er-
descebat in illo humanæ salutis & Martyrij cupido, totus-
que se ad illius imitationem pro gloria DEI hominumque
salute devovendi.

Considera III. Quomodo tu hæcenus hoc medio usus fu-
eris, aut deinceps uti velis. Colloquium ad Christum cum
congruis affectibus. Vide Spinolam p. 2. Medit. 180. & 177.

Legatur ex lib. 2. de imit. & illa præcipuè verba bene pos-
derentur: si nescis speculari alta & cælestia, requiesce in pas-
sione Christi, & in sacris vulneribus ejus libenter habitare.

pro Septima Die.

MEDITATIO III.

DE TRIBVLATIONVM UTILITATE.

Scopus.

Studium Patientie.

Punctum I.

Considera I. Parabolam de homine seminante semen
um, quam scilicet S. Mattheus c. 13. memorat: *Exijt, qui semina-*

nat, seminare semen suum. Et dum seminat, quadam ceciderunt secus viam, & Generunt Volucres Cali, & comederunt ea: alia autem ceciderunt in petrosa, ubi non habebant terram multam, & continuo exorta sunt, quia non habebant altitudinem terra. Sole autem orto esuaverunt: & quia non habebant radicem, aruerunt. Alia autem ceciderunt in Spinas: & creverunt Spina, & suffocaverunt ea. Alia autem ceciderunt in terram bonam, & dabant fructum, aliud centesimum, aliud sexagesimum, aliud trigesimum. Considera, inquam, quam convenienter per hoc semen non tantum Verbum DEI, ut Christus interpretatus est, sed etiam tribulationes, & quæcunque alia patiendi occasiones intelligantur; nam verè hæ sunt semen bonum, quod si in terram bonam cadat, centuplum, imò millecuplum feret fructum, cum, teste S. Paulo ad Rom. 8. *non sint condignæ passionis ad futuram gloriam, quæ revelabitur in nobis.*

Considera II. Quam frequenter etiam hoc semen vel in spinas impatientiæ, & indignationis; vel in petram cordis indurati, & in malicia obstinati; vel secus viam cadat, id est, absque intentione bona & ordinatione ad vitam æternam suscipiatur, dum scilicet vel ex sola necessitate, vel propter vanam gloriam, aliudve motum humanum tribulationes quandoque gravissimæ perferuntur.

Considera III. An non tu quoque hactenus dictum semen in Spinas, aut petram, aut secus viam cadere passus sis, & quomodo deinceps saltem hunc errorem corrigere velis. Colloquium ad SS. Patronos.

Punctum I I.

Considera I. Quænam sit illa terra bona, in qua semen tribulationum fructum trigesimum, aut centesimum refert, nimirum terram bonam esse, animam in Statu gratiæ constitutam, quæ si patienter ferat tribulationes, id est, æquo, & in divinam voluntatem resignato animo, fructum trigesimum ex tribulationibus ducit; si verò etiam cum gaudio & alacritate easdem suscipiat, & cum S. Francisco Xaverio amplius, amplius clamet, sexagesimum parere censenda est; si verò etiam constanter in simili Statu perdurat, tunc centesimus fructus ab illa merito sperari potest, quem quidem
Chri-

Christus copiosè retulit, utpote qui obediens factus est usque ad mortem crucis.

Considera II. Si filius hujus sæculi desiderio lucri temporalis impulsus tantopere optant terram bonam, ex qua copiosam messem referant, sique tot ac tantas industrias ac labores adhibent, ut terram suam bonam efficiant, quanto magis tu omnem industriam adhibere debeas, ut terram animarum ad excipiendum fructuosè tribulationum semen optatum fecundissimamque efficias.

Considera III. Quomodo hac in parte te hactenus gereris, & gerere deinceps velis. Colloquium ad B. V.

Punctum III.

Considera I. Quâ potissimum industriâ terram animarum cundam efficere, & supra dictas tres proprietates, scilicet patientiam, alacritatem, atque constantiam inter tribulationes obtinere possis, an non præ alijs placebit, & proderit, ut de vos sanguinis ex vulneribus Christi profluentes in eandem animam tuam derives? si enim aqua naturalis tantam vim habet ad agros naturales fecundandos, quanto magis vis hæc sanctissimo Christi Sanguini respectu terræ spirituum concedenda erit? Certè S. Augustinus ser. 32. ad Fraternitatem in eremo dicere ausus est, nihil tam salutiferum esse, quam quotidie cogitare, quanta pro nobis pertulit DEVS & homo.

Considera II. Quos per Canales derivare hos rivus in vitam tuam debeas, nimirum frequenti & assidua meditatione, & applicatione, ita enim Christus ipse quondam viri quendam Religiosum docuit, dum gravissima desolatione oppresso dixit: Surge, & meam passionem devotè pertracta, & in amaritudine dolorem tuum vinces; quod ille factus mox liberatus est. Sed & aliàs Florentiæ Virgini cupiens quæ in puteum se præcipitare statuerat, ne Sodalitatis suæ avaritatem diutiùs ferre cogeretur, idem Christus apparetur dixit: Redi à te mulier parvi animi, & cogitans, quos excruciatosque cruciatus amore tui pertulerim, sororis tue vitulas insuper habere discite.

Considera III. Quàm efficax simul, & facilis sit hæc industria, & quomodo tu quoque deinceps eam diligentius adhibere velis. Colloquium ad Christum. Vide Spinellus d. 2. Med. 186, & 187. fol. 214. & 217.

Legatur ex lib. 2. de imit. c. 12. & illa præcipue verba bene
pendantur: Nihil DEO acceptius, nihil tibi salubrius in
Mundo isto, quam libenter pati pro Christo, si quidem ali-
quid melius & utilius saluti hominum, quam pati fuisset,
Christus utique verbo & exemplo ostendisset.

Pro septima Die.

MEDITATIO IV.

DE CONSTANTIA INTER ADVERSA.

Scopus.

Studium dictæ Constantiæ.

Punctum I.

Considera I. Parabolam de viro sapiente, qui ædificavit
domum suam supra Petram, quam S. Matth. c. 7. sic narrat:
Omnis ergo, qui audit verba mea hæc, & facit ea assimilabi-
tur viro sapienti, qui ædificavit domum suam supra petram,
& descendit pluvia, & Generunt flumina, & flaverunt
venti, & irruerunt in domum illam, & non cecidit: fun-
damentum enim erat supra Petram. Et omnis, qui audit verba
mea hæc, & non facit ea, similis erit viro stulto, qui ædifica-
vit suam super arenam, & descendit pluvia, & Generunt
flumina, & flaverunt venti, & irruerunt in domum illam,
& cecidit, & fuit ruina illius magna. Considera, in-
quam, quam convenienter per virum hunc sapientem in-
telligatur qui vis quidem Christianus, sed maxime Religio-
sus aut Sacerdos, qui domum suam, id est, studium perfectio-
nis, posuit super petram, id est, super solidum fundamentum,
cui rudo, quicquid voluerit, superædificare potest.

Considera II. Quænam sit hæc petra, nimirum constan-
tia inter adversa, quæ in deo consistit, ut per nullam difficul-
tatem absterri se sinat à perfectionis studio continuando,
sed potius, ut Thomas Kemp. l. 3. c. 25. ait, una æquali facie
in gratiarum actione permaneat inter adversa & prospera,
omnia æqua lance pensando.

Considera III. An tu hæctenus super similem petram ædi-
ficaveris domum tuam; an verò potius similis fueris viro
stulto,

Instr. VIII.

F f

stulto,

Stulto, qui domum suam ædificavit super arenam (ut eadem parabola loquitur) in quam irruerunt venti, & cecidit, fuit ruina ejus magna. Colloquium ad SS. Patronos.

Punctum II.

Considera I. Quem fructum ex tali constantia sperare possis, scilicet, ut, licet descendat pluvia desolationum, veniant flumina tribulationum, & sicut venti perfectionum, non cadas animo, sed eodem tenore in virtutis perfectionis studio pergas.

Considera II. Quàm præclarus, & quàm optabilis fructus, maximè Religioso aut Sacerdoti, si enim tantò pretiosius est ædificium, quantò gravior illius ruina est, ad id magis optandum, ut firmissimè consistat; quanto peroptare, & conari debes, ut nobilissimum illud ædificium perfectionis, quod non tibi duntaxat, sed DEO etiam ad gloriam & habitationem dignam præparatur, firmissimè innitatur.

Considera III. Quomodo tu his motivis excitatus deinceps gerere te, & vel nunc media ad constantiam consequendam necessaria indagare, & studiosè deinceps adhibere velis. Colloquium ad B. V.

Punctum III.

Considera I. Quo potissimùm medio uti deinceps ad talem constantiam obtinendam, an non placebit illud quod olim Christus S. Catharinam Senensem docuit, ut licet firmiter credas, Deum esse summè potentem, ut nihil sine illius permissione tibi evenire possit; deinde pariter credas, esse summè sapientem, ut adeò omnia, quæ tibi quantumcunque adversa eveniunt, in summam tibi utilitatem convertere possit; tandem ut æquè firmiter persuadeas, etiam summè bonum esse, summèque tui commodum, ut adeò etiam velit omnia, quæ tibi accidunt, ad tui commodum ordinare.

Considera II. Quàm efficax sit hoc remedium, quod multorum Sanctorum, & præcipuè ipsius Christi expressè approbatum, & confirmatum, utpote qui adhibito hoc remedio licet in gravissima agonia constitutus, adeò tamen

horatus est, ut ultro obviam processerit inimicis, atque in
 tota passione sua summam semper constantiam præsetulerit.
 Considera III. Quomodo tu quoque deinceps hoc medio
 uti velis. Colloquium ad Christum. Vide Spinolam p. 2.
 Med. 172. pu. 3. fol. 128.

Legatur ex lib. 3. de imit. c. 21. & illa præcipuè verba
 bene ponderentur: Quanto melius ad patiendum te dispo-
 nis, tantò sapientiùs agis, & ampliùs promereris; feres quo-
 que leviùs animo, & usu ad hoc non segniter paratus.

Pro octava Die.

MEDITATIO I.

DE CÆLESTI GLORIA.

Scopus.

Desiderium Beatitudinis.

Tessera.

Vnam petij à Domino, hanc requiram, ut inhabitem in
 domo Domini omnibus diebus vitæ meæ. Pl. 14.

Punctum I.

Considera I. Parabolam de cœna magna, quam sequenti-
 bus verbis S. Lucas c. 14. describit: Homo quidam fecit Cœ-
 nam magnam, & vocavit multos, & misit servum suum ho-
 stia Cœna dicere invitatis, ut venirent, quia jam parata sunt
 omnia. Et caperunt simul omnes excusare. Primus dixit
 ei: Villam emi, & necesse habeo exire, & videre illam: rogo
 te, habe me excusatum: Et alter dixit, juga boum emi
 quique, & eo probare illa: rogo te, habe me excusatum. Et
 alius dixit: Vxorem duxi, & ideo non possum venire. Et re-
 versus servus hac nunciavit Domino suo. Tunc iratus Pa-
 terfamilias, dixit servo suo: Exi citò in plateas, & vicos
 Crvitatùs: & pauperes, ac debiles, & Cacos, & Claudos in-
 troduc huc. Et ait servus: Domine factum est, ut imperâ-
 ti, & adhuc locus est. Et ait Dominus servo: Exi in vias
 & sepes: & compelle intrare, ut impleatur domus mea. Di-
 co autem vobis, quòd nemo virorum illorum, qui vocati sunt,
 gustabit Cœnam meam. Considera, in quam, quàm bene æ-
 terna beatitudo cœnæ comparetur, utpote in qua reperiu-
 tur